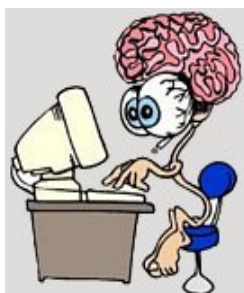

đa dạng

*Intellectual
Property*

**sở hữu
trí tuệ**

**THU LỢI NHUẬN TỪ QUYỀN SỞ HỮU TRÍ TUỆ -
KINH NGHIỆM CỦA CÔNG TY BISHOP¹**

Thanh Hà

Bạn có một sáng chế nhưng lại không có khả năng để sản xuất? Văn bằng bảo hộ có thể giúp bạn giải quyết tình huống khó khăn này. Đó cũng chính là giải pháp mà Công ty Sydney Bishop Steering (sau đây gọi tắt là Bishop) đã áp dụng và rất thành công. Bishop đã chứng minh được rằng, khi văn bằng bảo hộ được quản lý tốt thì nó sẽ trở thành một phương tiện thu lợi nhuận hết sức hiệu quả mà không phải từ bỏ tư cách chủ sở hữu công nghệ đó (Bishop nổi tiếng về công nghệ thiết bị lái bằng điện, hiện sở hữu hơn 500 sáng chế. Hàng năm, công ty thu được hơn 7 triệu USD từ quyền độc quyền sáng chế). Ông John Baxter, giám đốc Công ty cho biết, nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của Bishop là bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ. Theo ông, nếu không bảo hộ quyền sở hữu công nghệ một cách xứng đáng trên một thị trường nào đó, doanh nghiệp sẽ đánh mất chính thị trường đó. Hiện nay Công ty Bishop là công ty hàng đầu ở Australia về quản lý và thu lợi nhuận từ quyền sở hữu trí tuệ.

Công ty Bishop đã nỗ lực vươn lên từ một nền tảng tương đối thấp vào cuối những năm 60. Lúc đó, Bishop phải ra nước ngoài để đăng ký bản quyền cho các công nghệ của mình. Quyền độc quyền các sáng chế cho phép Bishop thu được một khoản tiền khá lớn. Nhưng khi các sản phẩm của Bishop ngày càng được chấp nhận trên thị trường, Bishop đã phải tiến hành đàm phán lại và các văn bằng bảo hộ đó không còn mang tính độc quyền vào đầu những năm 80. Song cũng chính điều này lại cho phép Bishop mở rộng thị trường trên cơ sở công nghệ Bishop. Chiến lược quan trọng nhất mà Bishop đã sử dụng bảo vệ tài sản của mình là “tổ chức một cơ cấu sở hữu trí tuệ hiệu quả để bảo vệ không chỉ sản phẩm mà còn cả quá trình sản xuất sản phẩm của mình”. Bàn về chiến lược này, theo Luật sư Sharyn Ch’ang, chuyên viên chính về sở hữu trí tuệ và quản lý công nghệ của hãng luật Gilbert & Tobin ở Sydney, để tư bản hoá sự đầu tư trong nghiên cứu và phát triển hay theo đuổi sự sáng tạo thì những người chủ sở hữu sở hữu trí tuệ cần phải:

- Xác định tất cả các quyền sở hữu trí tuệ mà họ sở hữu;
- Ghi lại những chi tiết thích hợp của các tài sản này trong một sổ tài sản sở hữu trí tuệ và kiểm tra nó một cách định kỳ;

¹ Tin tức hoạt động SHCN, số 27, tháng 10/03

- Bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ một cách khôn ngoan, sử dụng các quy định pháp luật hiện hành một cách thích hợp;
- Phản ánh giá trị của mỗi tài sản sở hữu trí tuệ trong bảng cân đối kế toán;
- Đảm bảo việc thương mại hoá tài sản sở hữu trí tuệ mới sẽ không đặt công ty vào tình trạng nguy hiểm;
- Thương mại hoá quyền sở hữu trí tuệ (có nhiều cách để làm điều này, trong đó phương pháp đơn giản và hiệu quả nhất là tiếp thị thông qua internet);
- Gắn tư cách chủ sở hữu quyền sở hữu trí tuệ để những người khác biết ai là chủ sở hữu nó;
- Buộc người khác phải tôn trọng các quyền sở hữu trí tuệ của mình khi các quyền này bị vi phạm hay bị đe dọa;
- Phát triển và giữ vững sự hợp tác với các chính sách và thực hành về việc kinh doanh, quản lý sở hữu trí tuệ.

Phương pháp mang tính chiến lược để quản lý sở hữu trí tuệ chính là cách thức sử dụng hệ thống sở hữu trí tuệ nhằm thu được lợi ích thương mại. Việc sử dụng thời gian và tiền bạc vào việc bảo hộ sở hữu trí tuệ một cách thích hợp là cách tốt nhất để bảo đảm cho hoạt động kinh doanh của bạn. Mục tiêu thương mại cơ bản của một công ty chính là việc khai thác các tài sản sở hữu trí tuệ để tạo ra doanh thu, tối đa hoá lợi nhuận và tạo sự thành công.

Khả năng thương mại hoá ý tưởng cũng quan trọng như sáng chế. Vì vậy, trước khi chi một khoản tiền lớn cho việc sản xuất hay tiếp thị, doanh nghiệp/ cá nhân (tác giả sáng chế) cần phải dành một khoản tiền đáng kể cho việc nghiên cứu đạo luật ưu tiên để đảm bảo cho sáng chế của mình được nhiều người quan tâm. Người thích hợp nhất cho việc triển khai những nghiên cứu ban đầu chính là các tác giả sáng chế. Nếu tác giả sáng chế không dành ít nhất 2 hay 3 ngày để tự làm nghiên cứu này thì không thể hiểu nó một cách triệt để.

Sau đó, tác giả sáng chế cần phải thuê một luật sư sáng chế thực hiện việc nghiên cứu toàn diện hơn để xác định xem ý tưởng của mình có thực sự là một sáng chế không. Nếu nó là một sáng chế và bạn có tiền để thực hiện, bước tiếp theo bạn cần phải soạn thảo một đơn xin cấp bằng sáng chế tạm thời ở Australia. Trước khi điền một đơn xin đăng ký cấp bằng sáng chế, điều quan trọng là bạn không nên để lộ ý tưởng của mình cho bên thứ 3 hay công bố ý tưởng của mình dưới bất cứ hình thức nào. Vì nếu không, ngay lập tức sẽ làm mất hiệu lực đối với sáng chế mà bạn có thể được cấp bằng sáng chế.

Việc được cấp bằng sáng chế sớm cũng là một vấn đề hết sức quan trọng. Vì vậy, nên sử dụng hệ thống đơn đăng ký sáng chế tạm thời ở Australia để nhận được ngày ưu tiên sớm nhất cho các sáng chế. Việc đăng ký sáng chế có thể là một thủ thuật khi tác giả sáng chế không thể tự thương mại hoá sáng chế của mình hay cần sự giúp đỡ để ngăn ngừa đối thủ cạnh tranh. Đây cũng là một phương thức tốt cho các công ty khi họ cần sự trợ giúp để sản xuất hoặc thâm nhập vào thị trường nước ngoài.

Bishop đã cho phép một số nhà sản xuất ô tô và những nhà cung cấp phụ tùng lớn nhất thế giới bao gồm Công ty ô tô Ford, ZF, Mercedes Berlz, Lenkungen, Koyo Seiko, JKC và TRW Australia sử dụng văn bằng bảo hộ của mình, điều này cho thấy Công ty này đã sử dụng văn bằng bảo hộ như một phương tiện để khai thác quyền sở hữu trí tuệ rất hiệu quả.